

F. t. l. vedr. udlændingeloven

2.1.5. Internationale forpligtelser

Som anført ovenfor er udvisning undergivet den begrænsning, at udvisning ikke vil kunne finde sted, hvis det er i strid med Danmarks internationale forpligtelser. I praksis er Den Europæiske Menneskerettighedskonvention med tilhørende tillægsprotokoller særligt relevant. FN's Torturkonvention, FN's Flygtningekonvention, FN's konvention om borgerlige og politiske rettigheder og FN's konvention om barnets rettigheder indeholder bestemmelser, der kan have indflydelse på medlemsstaternes adgang til at udvise. Endvidere gælder der særlige regler for EU-borgere som følge af retten til fri bevægelighed inden for EU.

2.1.5.1. Den Europæiske Menneskerettighedskonvention

Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK) indeholder ikke regler, der direkte tager sigte på at regulere medlemsstaternes adgang til at udvise udlændinge på grund af strafbart forhold. Nogle af konventionens bestemmelser har dog alligevel betydning i den forbindelse, navnlig EMRK artikel 3 og 8.

Efter EMRK artikel 3 må ingen underkastes tortur og ej heller umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf.

Bestemmelsen er absolut og tillader ikke nogen undtagelser. En udlænding kan således aldrig udsendes til et land, hvor den pågældende må antages at blive behandlet i strid med artikel 3.

Efter EMRK artikel 8, stk. 1, har enhver ret til respekt for blandt andet sit privat- og familieliv. Ingen offentlig myndighed må gøre indgreb i udøvelsen af denne ret, medmindre det sker i overensstemmelse med loven og er nødvendigt i et demokratisk samfund af hensyn til den nationale sikkerhed, den offentlige tryghed eller landets økonomiske velfærd, for at forebygge uro eller forbrydelse, for at beskytte sundheden eller sædeligheden eller for at beskytte andres rettigheder og friheder, jf. artikel 8, stk. 2.

I det omfang, der med en konkret afgørelse om udvisning foretages indgreb i udlændingens privat- og familieliv, skal staten påvise, at betingelserne for indgrebet er opfyldt, jf. artikel 8, stk. 2.

Det følger af EMD's praksis, at indgreb i udlændingens privat- og familieliv skal stå i rimeligt forhold til de formål, indgrebet (udvisningen) skal varetage. Denne proportionalitetsafvejning foretages på baggrund af en samlet og konkret vurdering af en række elementer.

I proportionalitetsafvejningen indgår udlændingens tilknytning til opholdslandet, herunder opholdstiden, alderen på indrejsetidspunktet, familieforhold i op-

holdslandet, herunder om udlændingen har ægtefælle/samlever og børn, samt øvrige tilknytningsfaktorer i form af arbejde, uddannelse e.l. Det indgår også i vurderingen, om udlændingen har undladt at søge statsborgerskab.

Endvidere indgår udlændingens tilknytning til sit oprindelsesland ud over det formelle statsborgerskab, herunder bopælstid dér før udrejsen til det aktuelle opholdsland, senere ophold og besøg i oprindelseslandet samt disses varighed og karakter, udlændingens værnepligtsforhold, om udlændingen taler sproget, er fortrolig med kulturen og eventuelt har fået en uddannelse dér, om der findes familiemedlemmer og i så fald den faktiske tilknytning til disse samt anden form for tilknytning til personer i oprindelseslandet.

Herudover indgår elementer som karakteren af den begåede kriminalitet, længden af den idømte straf samt tidligere straffe og påstande om udvisning.

Endelig indgår spørgsmålet om længden af indrejseforbuddet i proportionalitetsafvejningen.

Det helt centrale i sager, hvor udlændingen er født i opholdslandet eller kommet dertil i barnealder, er spørgsmålet om tilknytningen til oprindelseslandet (statsborgerlandet). Har udlændingen ingen tilknytning hertil, vil en udvisning indebære en krænkelse af EMRK artikel 8.

EMD synes gennem de seneste års praksis at acceptere en udvisning, selvom en udlænding er opvokset i opholdsstaten og har opholdt sig der det meste af sit liv, hvis den pågældende ikke har mistet enhver forbindelse eller tilknytning til oprindelseslandet f.eks. ved at opretholde blot et vist kendskab til kulturen og sproget eller have en vis social eller familiemæssig tilknytning til dette land, forudsat vedkommende er fundet skyldig i grovere kriminalitet og ikke har stiftet egen familie (børn) i udvisningslandet, inden afgørelsen om udvisning blev truffet.

I sager, hvor udlændingen har ægtefælle og børn, der bor i opholdsstaten, er det afgørende, om der er åbenbare og uoverstigelige hindringer for at udøve familielivet et andet sted. Hvis dette er tilfældet, kan en udvisning af udlændingen – afhængig af den begåede kriminalitets grovhed – udgøre en krænkelse af EMRK artikel 8.

EMRK's tillægsprotokoller indeholder også bestemmelser, der kan have betydning for medlemsstaternes nationale udvisningsregler.

Artikel 3 i EMRK's tillægsprotokol 4 indeholder et forbud mod udvisning af egne statsborgere. Endvidere indeholder tillægsprotokollens artikel 4 et forbud mod kollektiv udvisning af udlændinge.